انتخاب ابن راشد بهعنوان وکیل توسط امام ع

(00:46)

ذیل همین حدیث در فدکیه مطالب خوبی را ارسال فرمودند؛ راجع به جناب ابوعلی حسن بن راشد است. تذکر هم دادهاند که یک قاسم بن یحیی داریم که شاید معاصر یا کمی جلوتر از ابوعلی راشد است. جَدّی دارد به نام حسن بن راشد، منظور این نیست. حسن بن راشد بغدادی منظور است، نه مولی بنی العباس. اینکه آقایی گفته بودند شاید از عوام بوده، به فدکیه نگاه کنید، به اسم خود ایشان در تراجم هم هست. امام علیه السلام ایشان را در سال دویست و سی و دو بهعنوان وکیل تام خودشان در منطقه عراق منصوب فرمودند. حتی نگاه کنید تعریف و جملهای برای او دارند. البته در منصب خودش است اما این جور تعبیری است که حضرت میفرمایند: «و ائتمنته علی ذلك بالمعرفة بما عنده الذي لا يتقدمه أحد»[1]؛ یعنی در میان کسانی که هستند کسی را بالاتر از ابوعلی ابن راشد سزاوار ندیدم.

منظوراینکه ابن راشد در همین سال منصوب شد. شیعه به او مراجعه میکردند. نظر امام را میخواستند. اینها خیلی اهمیت دارد. یعنی با اینکه ابوعلی راشد یک وکیل بسیار مشهور در منطقه بود، وقتی امام او را نصب کردند دو-سه نامه برای او نوشتند. به جاهای مختلف و سائر نمایندههای خودشان نامه نوشتند که من ابوعلی بن راشد را بهعنوان وکیل خودم انتخاب کردم؛ با تعبیرات بسیار بلند و تعریف از او. معلوم میشود که محل مراجعه بوده، مشارٌبالبنان بوده. امام علیهالسلام هم طبق ضوابط شرع جوابی میدهند و میگویند «صمتُ الخمیس»، «صمت بصومنا». یعنی دقیقه سراغ این نمیروند که غیبوبت الهلال بعد الشفق لیس بامارة؛ امارات اینها که عرفی هم هست. چرا نفی امارات نکردند؟ فقط ظاهر حدیث با جواب امام، اعتبار را از اماره برداشته اند. شارع هیچ وقت نمیآید امارات اماره عرفیه را بردارد. چون عرفی است. بلکه اعتبار آن را برمیدارد ای به آن اعتبار میدهد. ای اصل عملی ای که امارات در آن نیست و بناء گذاری در آن هست را قرار میدهد؛ بهعنوان روشها عقلائی.

---

[1] رجال الكشي - إختيار معرفة الرجال، النص، ص: 513

بازبینی #2
ایجاد شده 8 ژانویه 2026 08:28:27 توسط ... .
به روزرسانی شده 8 ژانویه 2026 11:01:39 توسط ... .